

Σελίδες απάντησης: 3

Σελίδες συνημμένων:
Σύνολο σελίδων:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Ακαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180 Fax : 210-2124524

Αθήνα 31/11/2017
Αριθμ. Πρωτ.: 12

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Μέτρα αντιμετώπισης κρουσμάτων γρίπης των πτηνών»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 2394/05-01-2017

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Γ. Κασαπίδης, Α. Παπακώστα, Κ. Σκρέκας, Χ. Αθανασίου, Β. Οικονόμου, Χ. Μπουκώρος, Μ. Κόνσολας** και **Κ. Κατσαφάδος** σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στην προετοιμασία της χώρας μετά την εμφάνιση κρούσματος γρίπης των πτηνών στο Δέλτα του Έβρου, επισημαίνεται ότι στις 12/10/2017 επιβεβαιώθηκε κρούσμα του υψηλής παθογονικότητας υπότυπου H5N8 της γρίπης τύπου A σε εκτροφή ορνίθων αυγοπαραγωγής στην Αρκαδία. Οι τοπικές κτηνιατρικές υπηρεσίες, από τη στιγμή που εντημερώθηκαν (9/1/2017) για αυξημένη θνησιμότητα πουλερικών, επισκέφθηκαν το πτηνοτροφείο, το έθεσαν υπό επίσημη επιτήρηση και έλαβαν όλα τα προβλεπόμενα μέτρα, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 33/2008 (Α 59) και του Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης (Β' 840/2008). Σε πρώτη φάση, η μονάδα αποκλείστηκε, ώστε να αποφευχθεί η διασπορά του νοσήματος, ενώ, στη συνέχεια, καταστράφηκε ό,τι θεωρείτο μολυσματικό (νεκρά πτηνά, αυγά, ζωτροφές κ.λπ.), πραγματοποιήθηκαν οι αναγκαίες εργασίες καθαρισμού και απολύμανσης, οριθετήθηκαν ζώνες ελέγχου γύρω από την εστία με περιορισμούς στις μετακινήσεις και πραγματοποιήθηκαν επιτόπιοι έλεγχοι σε όλες τις εκτροφές (συστηματικές και οικόσιτες) που βρίσκονται εντός των ζωνών. Σημειώνεται ότι ήταν τόσο ραγδαία η εξέλιξη του νοσήματος, ώστε, έως τις 11/01/2017, δηλαδή πριν από την επιβεβαίωση του κρούσματος, όλα τα πτηνά είχαν πεθάνει. Παράλληλα με τις παραπάνω ενέργειες, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (αρμόδια η Διεύθυνση Υγείας των Ζώων) γνωστοποίησε ως όφειλε την εστία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στα υπόλοιπα Κράτη-Μέλη (Κ-Μ), ενώ άμεσα ενημέρωσε τις αρμόδιες κτηνιατρικές υπηρεσίες της χώρας και τους ενδιαφερόμενους ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς.

Επισημαίνεται ότι το ανωτέρω γεγονός εντάσσεται στο πλαίσιο της έξαρσης κρουσμάτων γρίπης των πτηνών που παρατηρείται σε πολλές Ευρωπαϊκές χώρες από τον Νοέμβριο του 2016. Τα κρούσματα αυτά αφορούν, όπως προαναφέρθηκε, τον υψηλής παθογονικότητας υπότυπο H5N8 της γρίπης τύπου A και, κατά κύριο λόγο, εντοπίζονται σε εκτρεφόμενα πουλερικά (συστηματικών και οικόσιτων εκμεταλλεύσεων) και άγρια πτηνά που παίζουν σημαντικό ρόλο στη διασπορά των ίων της γρίπης τύπου A.

Ενδεικτικό της διάστασης που έχει πάρει η εν λόγω επιζωτία είναι το γεγονός πως μέχρι τις 21/12/2016, σύμφωνα με έκθεση του Κοινοτικού Εργαστηρίου Αναφοράς για τη γρίπη των πτηνών, είχαν επιβεβαιωθεί στην Ευρώπη συνολικά 613 εστίες (214 σε πουλερικά, 331 σε άγρια πτηνά και 8 σε πτηνά αιχμαλωσίας). Έκτοτε, τα κρούσματα συνεχίζουν αμείωτα και, μέχρι σήμερα, έχουν εντοπιστεί σε 19 συνολικά χώρες. Χαρακτηριστικό είναι ότι μόνο στο (71 σε πουλερικά, 15 σε άγρια και 4 σε πτηνά αιχμαλωσίας).

Οι κτηνιατρικές υπηρεσίες της Ε. Επιτροπής από την πρώτη στιγμή έχουν φροντίσει να ενημερώνουν άμεσα και αναλυτικά όλα τα Κ-Μ για κάθε νέα εστία, κάπι που γίνεται και από τα ίδια τα Κ-Μ μέσω του συστήματος ειδοποίησης για τις ασθένειες των ζώων (ADNS). Επιπλέον, στα κοινοτικά όργανα, όπου εκπροσωπείται και η Ελλάδα, συζητούνται,

διαμορφώνονται και λαμβάνονται σε επίπεδο Ε.Ε. (Αποφάσεις της Επιτροπής) συγκεκριμένα μέτρα προστασίας σε σχέση με τις εστίες, ενώ, παράλληλα, αναλύονται και εκτιμώνται διαρκώς όλες οι εξελίξεις στο πεδίο του νοσήματος, προκειμένου να υπάρχει στους κόλπους της Ε.Ε. συντονισμός και διαφάνεια στην αντιμετώπισή του.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (αρμόδια η Διεύθυνση Υγείας των Ζώων), με απότερο σκοπό να αποφευχθεί η μετάδοση του ιού από τα άγρια πτηνά στα πουλερικά ή τα άλλα πτηνά σε αιχμαλωσία, με το αριθ. 3678/128599/17-11-2016 έγγραφό του:

- ενημέρωσε έγκαιρα για την κατάσταση στην Ευρώπη τόσο τις κτηνιατρικές αρχές της χώρας σε επίπεδο Περιφερειών και Περιφερειακών Ενοτήτων (Π.Ε.) όσο και τους εμπλεκόμενους φορείς (πτηνοτροφικές επιχειρήσεις, περιβαλλοντικές οργανώσεις, κυνηγούς κ.λπ.) και
- έδωσε τις απαραίτητες κατευθύνσεις, προκειμένου: α) να ενισχυθεί το σύστημα εποπτείας, β) να εντατικοποιηθούν τα μέτρα βιοασφάλειας, γ) να αυξηθεί η ροή των δειγμάτων από πτηνοτροφικές επιχειρήσεις και άγρια πτηνά και δ) να ενημερωθούν οι κάτοχοι πουλερικών και τα μέλη υπηρεσιών και φορέων που έρχονται σε άμεση επαφή με άγρια πτηνά (βασικοί υπάλληλοι, κυνηγοί, ομοσπονδιακοί θηροφύλακες, ορνιθολόγοι, κέντρα περιθαλψης, φορείς διαχείρισης κ.λπ.).

Σε συνέχεια του εντοπισμού της γρίπης των πτηνών (H5N8) σε κύκνο στο Δέλτα του Έβρου, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (αρμόδια η Διεύθυνση Υγείας των Ζώων) επανήλθε με το αριθ. 4046/143817/21-12-2016 έγγραφό του, με το οποίο, έκτος όλων των παραπάνω, συνέστησε τη διατήρηση σε κλειστούς χώρους των πουλερικών (συστηματικών και οικόσιτων εκτροφών) και των άλλων πτηνών σε αιχμαλωσία που βρίσκονται σε ζωολογικούς κήπους, πάρκα και παρεμφερείς εγκαταστάσεις. Επισημαίνεται ότι με την αριθμ. 258971/26-8-2008 (Β' 1785) Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Θέσπιση μέτρων βιοασφάλειας για τη γρίπη των πτηνών», η διατήρηση σε κλειστούς χώρους είναι ούτως ή άλλως υποχρεωτική, όταν πρόκειται για αποστάσεις μικρότερες των 2 χιλιομέτρων από υγροβιότοπους, ποταμούς, λίμνες και κάθε είδους υδατοσυλλογές. Η υποχρέωση αυτή, μαζί με μία σειρά άλλων μέτρων που έχουν προβλεφθεί στην εν λόγω ΥΑ (απαγόρευση πωλησης πτηνών σε υπαίθριες αγορές, απαγόρευσης εκτροφών, όροι παραγωγής, εμπορίας και διάθεσης οικόσιτων πουλερικών κ.λπ.), αποτελούν το βασικό εργαλείο για την πρόληψη εμφάνισης της γρίπης των πτηνών σε εκτρεφόμενα πουλερικά και άλλα πτηνά σε αιχμαλωσία.

Μετά την επιβεβαίωση της εστίας στην Αρκαδία, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (αρμόδια η Διεύθυνση Υγείας των Ζώων) με το αριθ. 156/4244/13-1-2017 έγγραφό του ενημέρωσε άμεσα τις αρμόδιες κτηνιατρικές υπηρεσίες της χώρας και τους ενδιαφερόμενους ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς, ενώ, παράλληλα, προχώρησε στην έκδοση νέων συμπληρωματικών οδηγιών και κατευθύνσεων για τη μείωση των πιθανοτήτων επανεμφάνισης της νόσου το προσεχές διάστημα.

Επισημαίνεται ότι, εκτός από την ΥΑ της βιοασφάλειας που αναφέρθηκε ανωτέρω, ένα άλλο σημαντικό εργαλείο για τον συντονισμό και την αποτελεσματικότερη δράση των κτηνιατρικών υπηρεσιών σε περίπτωση κρούσματος γρίπης των πτηνών, αποτελεί το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης (Β' 840/2008) για το συγκεκριμένο νόσημα. Στο Σχέδιο αυτό, εκτός από το εγχειρίδιο οδηγιών για την αντιμετώπιση μίας εστίας, προβλέπεται και περιγράφεται η διαδικασία συγκρότησης, οι αρμοδιότητες και η σύνθεση αφενός του Εθνικού Κέντρου Ελέγχου της Νόσου στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) και αφετέρου των Τοπικών Κέντρων Ελέγχου της Νόσου στις Π.Ε., ενώ, παράλληλα, καθορίζεται η αλυσίδα διαβίβασης εντολών από την υψηλότερη στη χαμηλότερη βαθμίδα της ιεραρχίας. Επισημαίνεται ότι είναι στις προθέσεις του ΥΠΑΑΤ (αρμόδια η Διεύθυνση Υγείας των Ζώων), μετά την εμφάνιση μίας σειράς επιζωτιών το τελευταίο διάστημα (οζώδης δερματίτιδα, γρίπη των πτηνών, ευλογιά κ.λπ.), να συγκροτηθεί ένα Εθνικό Κέντρο Ελέγχου για όλα τα Νοσήματα και όχι για το καθένα ξεχωριστά, κάτι που θα επιτρέπει την άμεση και συντονισμένη διαχείριση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

Όσον αφορά στο Πρόγραμμα Επιζωτιολογικής Διερεύνησης της Γρίπης των Πτηνών, επισημαίνεται ότι πρόκειται για συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. πρόγραμμα, το οποίο εγκρίνεται και εφαρμόζεται στη χώρα μας τα τελευταία 12 χρόνια, έτσι ώστε να υπάρχει ένα σύστημα έγκαιρης ανίχνευσης και, κατ' επέκταση, αντιμετώπισης του νοσήματος. Ειδικότερα για το πρόγραμμα του 2016, σημειώνεται ότι είναι διαθέσιμα μόνο τα στοιχεία του πρώτου εξαμήνου, καθώς η προθεσμία συγκέντρωσης των στοιχείων του δεύτερου εξαμήνου λήγει στα τέλη του Ιανουαρίου του 2017. Από την επεξεργασία των στοιχείων αυτών προκύπτει ότι

το πρώτο εξάμηνο εξετάστηκαν 1.390 δείγματα πουλερικών και 5 άγρια πτηνά (μόνο νεκρά ή ημιθανή πτηνά δειγματίζονται). Βάσει εκτιμήσεων, το δεύτερο εξάμηνο προβλέπεται μείωση στον αριθμό των δειγμάτων πουλερικών και αύξηση στον αντίστοιχο αριθμό των άγριων πτηνών. Συνολικά υπολογίζεται ότι το ποσοστό κάλυψης του στόχου για τα πουλερικά θα κυμανθεί από 60% έως 65%, ενώ για τα άγρια πτηνά δεν θα ξεπεράσει το 20%. Ειδικά για τα άγρια πτηνά, διευκρινίζεται ότι το χαμηλό ποσοστό οφείλεται στο γεγονός ότι ο στόχος που τίθεται στη φάση του σχεδιασμού είναι σκοτίμως μαξιμαλιστικός και δεν ανταποκρίνεται σε φυσιολογικές συνθήκες, προκειμένου να καλυφθεί το ενδεχόμενο μαζικών και απρόβλεπτων θανάτων. Σημειώνεται ότι το Πρόγραμμα που θα εφαρμοστεί το 2017 δημοσιεύτηκε πρόσφατα στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης (Β' 4362/30-12-2016).

Σε ό,τι αφορά στη δημόσια υγεία, σύμφωνα με τα μέχρι τώρα δεδομένα και τις εκτιμήσεις όλων των διεθνών οργανισμών (WHO, FAO, ECDC κλπ), ο υπότυπος H5N8 της γρίπης τύπου A δεν μεταδίδεται στον άνθρωπο, σε αντίθεση με κάποιους άλλους (H5N1, H7N9 κ.λπ.) που σπάνια και σε ειδικές περιπτώσεις μπόριον να προσβάλουν και ανθρώπους. Επομένως, πρέπει να γίνει κατανοητό ότι η εν εξελίξει επιζωτία της γρίπης των πτηνών (H5N8) σε όλη την Ευρώπη αφορά, προς το παρόν, αποκλειστικά τα πτηνά. Οποιαδήποτε αναφορά σε θέματα δημόσιας υγείας μπορεί να δημιουργήσει αδικαιολόγητη ανασφάλεια στους πολίτες και απώλεια εμπιστοσύνης στα εγχώρια πτηνοτροφικά προϊόντα, κάτι που από μόνο του ενδεχομένως να οδηγήσει σε ανεπανόρθωτη ζημιά τον κλάδο της συστηματικής πτηνοτροφίας. Εξάλλου, το ΥΠΑΑΤ μέσω της αρμόδιας υπηρεσίας του (Διεύθυνση Υγείας των Ζώων) βρίσκεται από την πρώτη στιγμή σε άμεση επικοινωνία με τις αρμόδιες υγειονομικές αρχές του Υπουργείου Υγείας και στις 12/01/2017 εκπρόσωπός της συμμετείχε σε σχετική σύσκεψη στην έδρα του ΚΕΕΛΠΝΟ, όπου επιβεβαιώθηκαν τα παραπάνω.

Τέλος, επισημαίνεται ότι από τα μέχρι σήμερα στοιχεία για τη ραγδαία εξάπλωση της νόσου σε όλη την Ευρώπη και δεδομένου ότι η σύνθεση της ελληνικής ορνιθοπανίδας αποτελείται, κατά κύριο λόγο, από μεταναστευτικά είδη άγριων πτηνών που παίζουν κεντρικό ρόλο στη διασπορά του νοσήματος, καθίσταται σαφές ότι το προσεχές διάστημα, ανεξαρτήτως των όποιων προσπαθειών καταβάλλονται από τις κτηνιατρικές υπηρεσίες, δεν μπορεί να αποκλειστεί η εκ νέου ανίχνευση του ιού στη χώρα μας είτε σε άγρια πτηνά είτε σε πουλερικά. Ωστόσο, αυτό σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να δημιουργήσει κλίμα καταστροφολογίας και κινδυνολογίας, το οποίο αφενός θα δυσχεράνει τις προσπάθειες των κτηνιατρικών υπηρεσιών για την έγκαιρη και αποτελεσματική αντιμετώπιση των όποιων εστιών και αφετέρου θα θέσει σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα των πτηνοτροφικών επιχειρήσεων λόγω αβάσιμου φόβου των καταναλωτών.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ

ΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Βουλευτή κ. Γ. Κασαπίδη
2. Βουλευτή κα Α. Παπακώστα
3. Βουλευτή κ. Κ. Σκρέκα
4. Βουλευτή κ. Χ. Αθανασίου
5. Βουλευτή κ. Β. Οικονόμου
6. Βουλευτή κ. Χ. Μπουκώρο
7. Βουλευτή κ. Μ. Κόνσολα
8. Βουλευτή κ. Κ. Κατσαφάδο

